

Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid

Cao-afspraken 2018

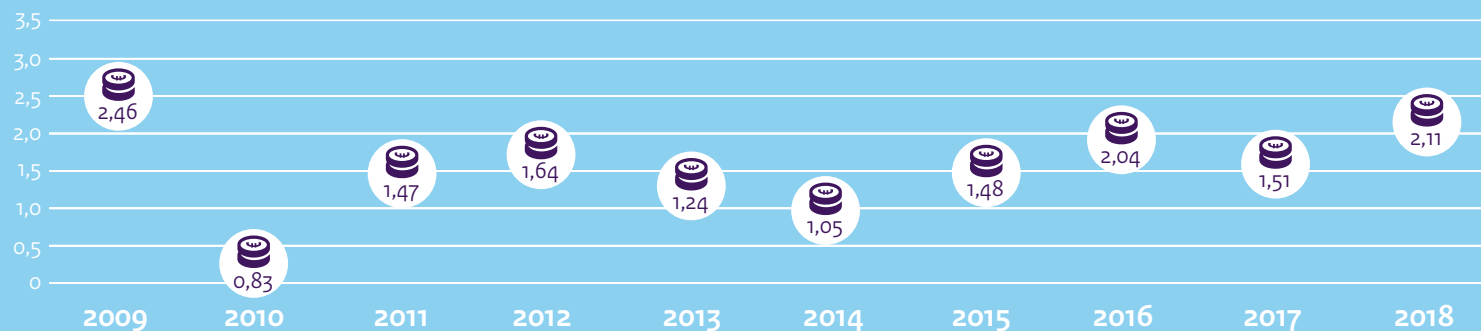
99

steekproef cao's

4,8

miljoen werknemers

Totaal aantal cao's: 651.
Van toepassing op ruim
5,6 miljoen werknemers.

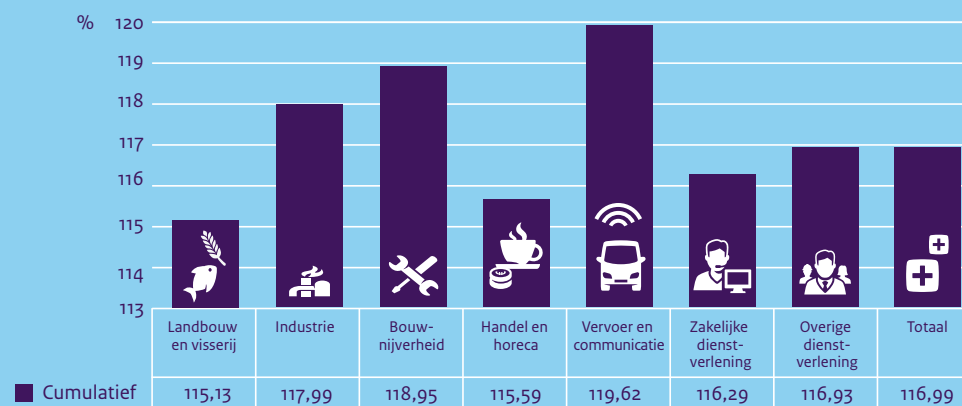

Gemiddelde contractlooonmutatie 2009-2018

Contractloonontwikkeling

De cumulatieve (%) contractloonmutatie op niveaubasis voor de periode 2009 tot en met 2018 in de verschillende economische sectoren (2009=100)

De contractlonen zijn in 2018 met 2,1% op niveaubasis gestegen.
De eerste cijfers over 2019 laten een stijging van 2,5% zien.

In 2018 loopt de contractloonontwikkeling uiteen van -1,22% tot 4,50%.
Het afgelopen jaar zijn de contractlonen zowel in de zorg- als de overheidsector met gemiddeld 2,4% gestegen en in de marktsector met 1,9%. In de sectoren landbouw en visserij (gemiddeld 3,1%) en de bouwnijverheid (gemiddeld 2,5%) is de stijging in 2018 het hoogst.

De afgesproken contractloonmutatie in akkoorden gesloten voor 1 januari 2018 bedraagt gemiddeld **1,8%** en voor akkoorden afgesloten in 2018 **2,4%**.

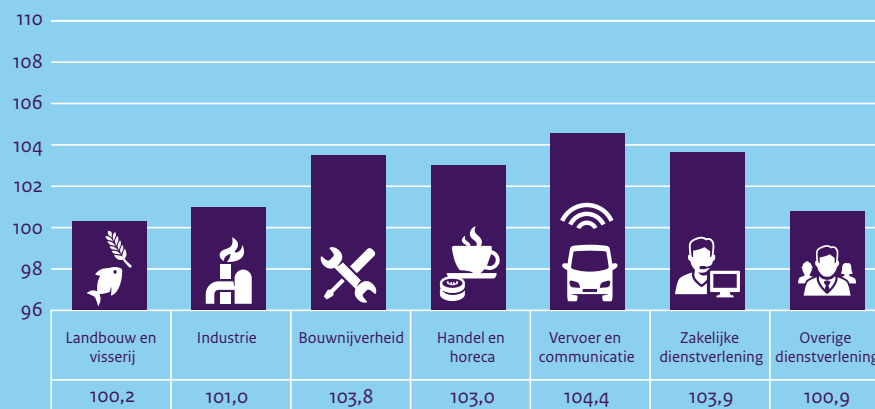

De afgelopen 10 jaar zijn de contractlonen met gemiddeld bijna **1,6% per jaar** toegenomen.

Laagste loonschalen

Laagste schaalbedragen¹ als percentage van het Wettelijk minimumloon voor een 22-jarige werknemer, uitgesplitst naar economische sector.

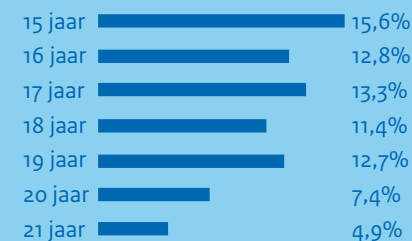
¹ Het laagste bedrag van de aanloopschaal dan wel de reguliere schaal voor een werknemer van 22 jaar

Het in de cao per leeftijdscategorie vastgelegde laagste schaalbedrag als percentage van het bij die leeftijd behorende wettelijk minimumloon, voor 2014 en 2018 (n=35)

Jaar	lalo 19	lalo 20	lalo 21	lalo 22	lalo 23
2014	123,2	122,9	116,1	108,5	101,4
2018	115,3	108,9	106,0	103,5	103,8

De laagste loonschalen in cao's liggen in 2018 gemiddeld 2,0% boven het Wml voor een 22-jarige. Ten opzichte van het jaar daarvoor betekent dit een daling met 0,6%-punt. In 35 van de 71 onderzochte cao's is het laagste loon gelijk aan het Wml. Het verschil tussen het laagste schaalloon en het Wml is het grootst in de sector vervoer en communicatie (4,4%) en het laagst in de landbouwsector (0,2%).

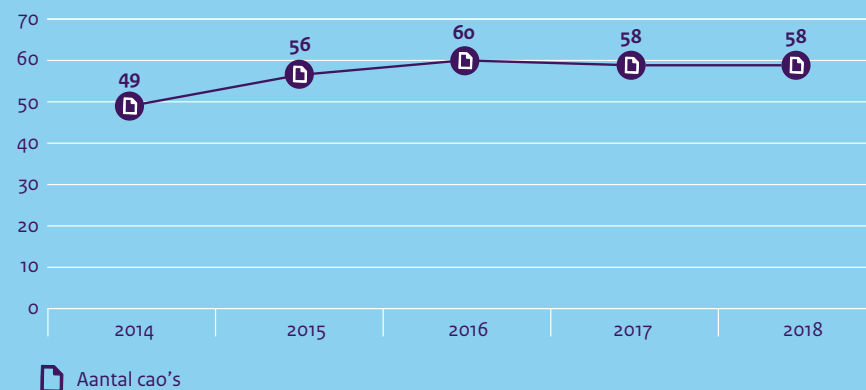
Laagste schaalloon voor jongeren 15-21 jaar ten opzichte van het bijbehorende wettelijk minimum jeugdloon:

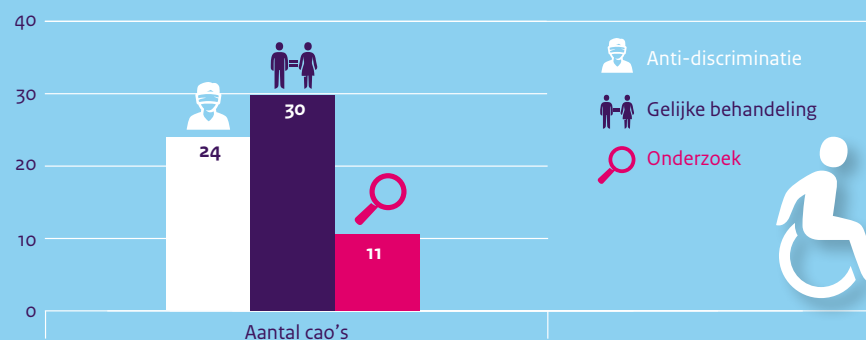
Afstand tot de arbeidsmarkt

Cao-afspraken over de instroom van doelgroepen

In 58 cao's zijn afspraken opgenomen om **de instroom van kwetsbare groepen op de arbeidsmarkt te bevorderen**. In 37 cao's gaat het om een inspanningsverplichting; in de 21 andere cao's zijn streefcijfers opgenomen over het aantal te plaatsen personen. In totaal gaat het om ca. 3.900 arbeidsplaatsen. Dat is een toename van ruim 700 ten opzichte van 2017.

Algemene afspraken die positie kwetsbare groepen verbeteren

In 43 cao's zijn afspraken gemaakt over **bevorderen van een handicapvriendelijke werkomgeving**. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om een aangepaste werkplek, aangepaste werkzaamheden, of aangepaste werktijden.

Bovenwettelijke aanvullingen

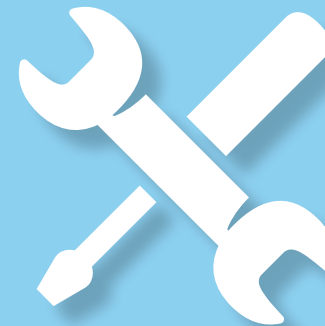
Categorieën loondoorbetaling naar aantal cao's, 2018

Loondoorbetaling tijdens de eerste twee ziektejaren	% wns	Aantal cao's	Cao's met loondoorbetaling < 100% in 1 ^e ziektejaar
a) < 170%	2	2	2
b) = 170%	17	12	4
c) > 170%, mits deels werkhervatting	23	17	3
d) > 170% mits voldaan aan re-integratie-inspanningen	37	42	17
e) > 170%	23	26	19
Totaal	100	99	45

Reparatie 3^e WW-jaar

Ruim 80% van de onderzochte cao's kent afspraken over reparatie van het 3^e WW-jaar.

Eind 2018 zijn 18 verzamelcao's tot stand gekomen waarin voor meer sectoren en bedrijven de reparatie concreet is geregeld. Alle 18 cao's zijn inmiddels algemeen verbindend verklaard.

In de meeste cao's bedraagt de **loondoorbetaling bij ziekte** gedurende twee jaar meer dan 170%. Meestal is hieraan wel de voorwaarde verbonden dat sprake moet zijn van gedeeltelijke werkhervatting of actief meewerken aan reïntegratie. In 54 cao's bedraagt de loondoorbetaling in het 1^e jaar 100%; in 45 cao's is dit minder dan 100%.

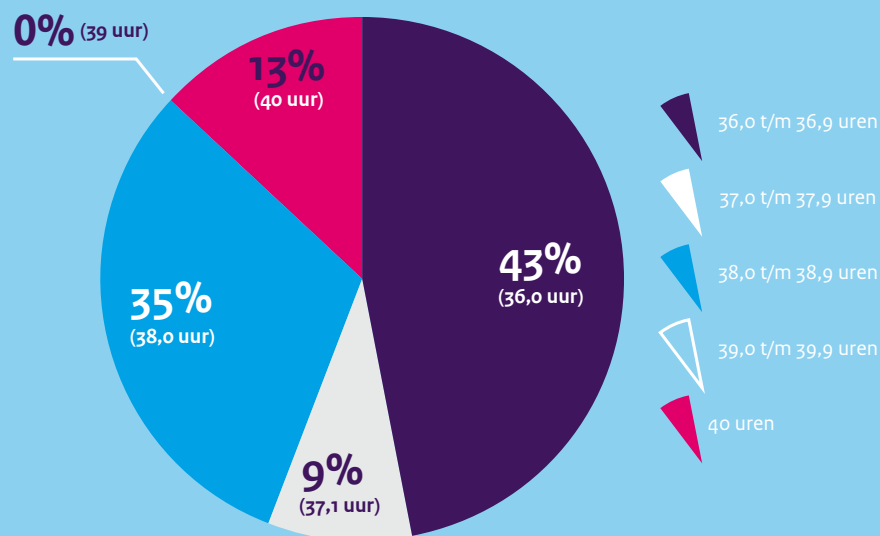
Als sprake is van een **beroepsziekte** of van ziekte als gevolg van een arbeidsongeval, dan wordt in 26 cao's het loon volledig doorbetaald.

Normale arbeidsduur

Percentage werknemers en (gewogen) gemiddelde wekelijkse arbeidsduur,
uitgesplitst naar arbeidsduurklasse

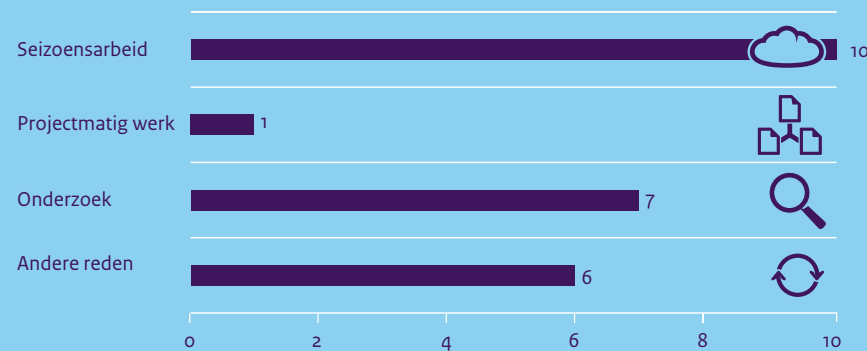
De normale arbeidsduur bedraagt gemiddeld **37,3** uur per week. De gemiddelde arbeidsduur is het hoogst in de sectoren bouwnijverheid en vervoer en communicatie: respectievelijk **38,8** uur per week. Voor 43% van de werknemers onder de onderzochte cao's ligt de arbeidsduur tussen **36-37** uur per week.

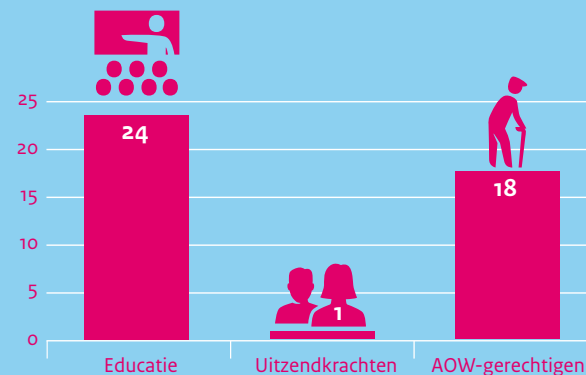
Flexibele arbeidsrelaties

Aantal cao's met afwijking ketenbepaling voor bepaalde functies

Aantal cao's met afwijking ketenbepaling voor bepaalde groepen

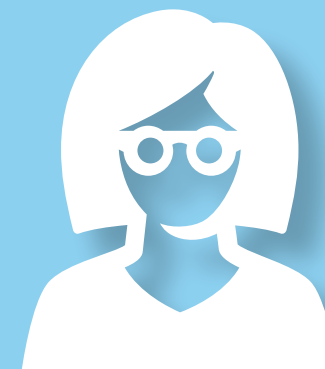

Van de **ketenbepaling** mag alleen nog worden afgeweken voor bepaalde groepen werknemers en/of voor bepaalde functies. In 46 cao's zijn hierover afspraken gemaakt.

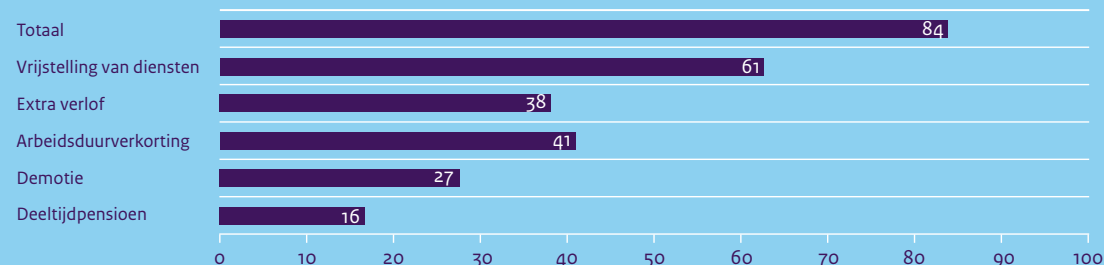
In 2018 zijn in vier cao's nieuwe bepalingen over seizoensarbeid opgenomen waarbij de tussenpoos wordt verkort van zes naar drie maanden.

Oudere werknemers

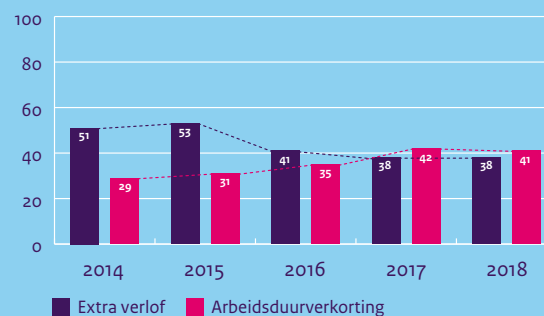

Afspraken specifiek voor oudere werknemers % werknemers

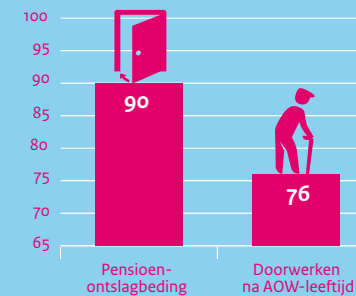
Acht op de tien werknemers hebben een cao met daarin afspraken specifiek voor oudere werknemers.

Extra verlof en arbeidsduurverkorting % werknemers

Het percentage werknemers waarvoor een afspraak over extra verlof geldt neemt af. Het percentage met een afspraak over arbeidsduurverkorting neemt juist toe.

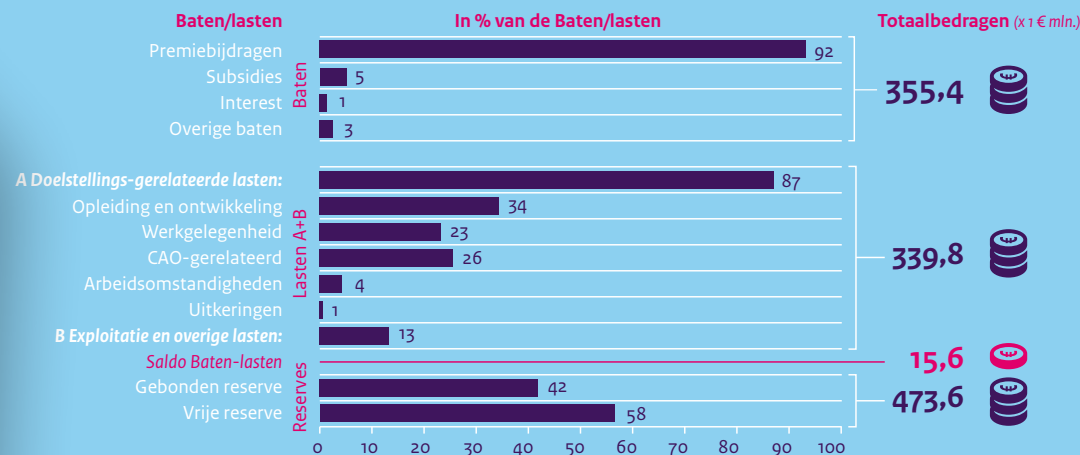
Doorwerken na de AOW- gerechtigde leeftijd % werknemers

Financiële positie cao-fondsen 2017

Baten, lasten en reserves van de avv'de cao-fondsen in 2017
(x € 1 mln., n=75)

In 2017 waren er **182 reguliere bedrijfstakcao's** en aan 67 van deze cao's zijn een of meer avv'de cao-fondsen verbonden. De gegevens zijn afkomstig uit de jaarverslagen over 2017 van 75 avv'de cao-fondsen, van toepassing op 2,2 miljoen werknemers.

11 van de 75 fondsen bezitten bijna 80% van de totale reserves.

Aantal fondsen met uitgaven aan doelstellingen en totale bedragen

Doelstelling	Aantal fondsen	Totale bedrag (mln. euro's)
Opleiding en ontwikkeling	60	115,8
Werkgelegenheid	34	76,7
CAO-gerelateerd	63	87,2
Arbeidsomstandigheden	37	12,3
Uitkeringen	9	3,5

In de sectoren bouw en industrie bevinden zich de fondsen met de grootste baten, lasten en reserves (**62% van de lasten en 63% van de reserves van de 75 fondsen**).

De gemiddelde fondspremie schommelt de laatste jaren rond de **0,66%** van de loonsom.

Cao's in Nederland

		Soort		
		Bedrijfstak-cao's	Ondernemings-cao's	Totaal
type	REG	176	475	651
	VUT/Pensioen	8	9	17
	O&O	13	-	13
	SF	77	-	77
	OVE	5	143	148
Totaal		279	627	906

Aantal werknemers onder cao			
Economische sector	Ondernemings-cao's	Bedrijfstak-cao's zonder avv	Bedrijfstak-cao's met avv
 Landbouw en visserij	1.400	8.500	108.300
 Industrie	101.000	150.000	476.700
 Bouwnijverheid	4.500	5.100	260.200
 Handel en horeca	47.800	218.500	1.022.800
 Vervoer en communicatie	120.900	9.500	224.300
 Zakelijke dienstverlening	156.400	124.800	428.300
 Overige dienstverlening	49.800	950.700	1.146.000
Totaal	481.800	1.467.100	3.666.600

Cao's worden aan de hand van een tweetal criteria ingedeeld. Op de **eerste plaats** kan een onderscheid gemaakt worden op basis van het soort cao (bedrijfstak-cao's en ondernemings-cao's) en op de **tweede plaats** wordt een indeling gemaakt op basis van het type cao (een reguliere regeling, een regeling voor vervroegde uittreding, een fonds voor opleiding en ontwikkeling, een sociaal fonds, een overige regeling).

